

Datum
2026-10-09

Diarienummer
Utr 2026/29

Ert diarienummer
LI2026/1127

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har i en promemoria utvecklat förslagen gällande kommunal och regional finansiering av flyglinjer som redovisades i ett regeringsuppdrag av Trafikverket. Trafikanalys har tidigare lämnat synpunkter på Trafikverkets utredning.¹

Övergripande kommentarer

På ett övergripande plan ligger förslagen i promemorian i linje med Trafikverkets förslag gällande möjligheten att medfinansiera statligt upphandlade flyglinjer eller att finansiera nya flyglinjer.

De två viktigaste nyheterna i promemorian är:

- Förslagen har inarbetats i befintlig lagstiftning (lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter) i stället för i en helt ny lag.
- Införande av ett undantag från lokaliseringsprincipen gällande kravet på anknytning.

Trafikanalys tillstyrker dessa förändringar.

Trafikanalys synpunkter på förslagen

Trafikanalys delar promemorians uppfattning att bestämmelser om kommunala befogenheter ska vara samlade. Då särskilda ansträngningar tidigare gjorts för att samla ihop alla lagar som reglerar kommunala befogenheter i en lag vore det olyckligt att skapa nya lagar som åter splittrar.

När det gäller undantag från lokaliseringsprincipen menar Trafikanalys att det är rimligt att flyget hanteras på liknande sätt som övriga trafikslag, dvs. att det krävs särskilda skäl för undantag från kraven på anknytning. Vår bedömning är att en flyglinje i de flesta fall

¹ Trafikanalys (2025). Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt, Utr 2025/10.

uppfyller kravet på att vara till nytta för ett större område än en enskild kommun och därmed och därmed uppfylla kravet på särskilda skäl.

I konsekvensutredningen konstateras att om antalet flygningar ökar till följd av kommunal medfinansiering kommer utsläppen av växthusgaser att öka något. Här vill Trafikanalys tillägga att inrikesflyg i normalfallet ingår i EU ETS, men en del av den upphandlade trafiken kan hamna utanför då flyglinjer där den erbjudna kapaciteten understiger 30 000 platser per år inte ingår. Den utsläppsökningen kommer då inte att ingå i EU ETS.

I det sista stycket i förslaget till lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter återfinns formuleringen "...och att bestämmelserna i den förordningen följs". Uppmaningen följer efter ett stycke som trycker på vikten av att flyglinjerna omfattas av allmän trafikplikt som har beslutats i enlighet med förordning (EG) nr 1008/2008. Vi föreslår att ordet övriga läggs till för att tydliggöra att det finns flera bestämmelser i den europeiska förordningen som måste beaktas. Den nya ordalydelsen blir då "...och att övriga bestämmelser i den förordningen följs".

Tf. generaldirektör Andreas Tapani har beslutat i detta ärende efter föredragning av Backa Fredrik Brandt. I beredningen av ärendet har också avdelningschef Anna Ullström deltagit.

Andreas Tapani

Tf. generaldirektör